

การใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง ระดับปริญญาตรีในภาคเหนือตอนล่าง The Cohabitation of University Female Students in Lower Northern Region

สมศรี คะสัน^{1*}, เยาวเรศ แท่งจวง² และ วิทยา สุขสา³
Somsri Khasan¹, Yaowares Tangjuang² and Wittaya sooksa³

^{1,2,3} หลักสูตรสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์.

^{1,2,3} Social Sciences for Development Program, Faculty of Humanities and Social Sciences
Uttaradit Rajabhat University.

*Corresponding email: lek.sattanako@gmail.com

Received: July 6, 2023.; Revised: October 19, 2023.; Accepted: October 26, 2023

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาถึงภูมิหลัง สาเหตุที่นำไปสู่การตัดสินใจ และบทบาทการใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง ใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม จากนักศึกษาหญิง จำนวน 10 ราย ระหว่างเดือนกรกฎาคม – กันยายน 2565 ภายใตกรอบแนวคิดเรื่องเพศวิถี และการใช้ชีวิตคู่ก่อนการสมรส ผลการวิจัยพบว่า

1. ภูมิหลัง และการตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษา พบว่า รูปแบบการเลี้ยงดูจากครอบครัวไม่มีผลต่อการตัดสินใจ สาเหตุส่วนใหญ่มาจากความรัก ต้องการอยู่ด้วยกันกับคนรักเพื่อความอุ่นใจ ช่วยเหลือกันในชีวิตประจำวัน เป็นที่ปรึกษามีเพื่อนคู่คิด ต้องการมีแฟนเหมือนคนอื่น และสาเหตุด้านเศรษฐกิจ คือการแชร์ค่าใช้จ่ายร่วมกันระหว่างการศึกษา

2. บทบาทการใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง พบว่า มีการแบ่งบทบาทหน้าที่เหมือนการเป็นสามีภรรยา มีการแชร์เรื่องค่าใช้จ่าย ในชีวิตประจำวัน โดยให้ฝ่ายหญิงบริหารจัดการและเก็บออมเงิน นักศึกษาหญิงจะทำงานบ้าน เช่น ซักผ้า รีดผ้า ทำอาหาร ทำความสะอาด รวมถึงดูแลการแต่งกาย สุขภาพ และควบคุมการเที่ยว ดื่มของฝ่ายชาย ด้านเพศสัมพันธ์ และการคุมกำเนิด พบว่า นักศึกษามองเรื่องการใช้ชีวิตคู่และการมีเพศสัมพันธ์ไม่ใช่เรื่องเสียหาย เป็นการช่วยเหลือและเรียนรู้กัน นำไปสู่ชีวิตคู่ในอนาคต โดยมีเพศสัมพันธ์เฉลี่ย 2-3 ครั้ง/สัปดาห์ ป้องกันการตั้งครรภ์โดยใช้ถุงยางอนามัย และกินยาคุมกำเนิด ครอบครัวมีทั้งยอมรับและไม่ยอมรับการใช้ชีวิตคู่นี้ บางครอบครัวจัดพิธีหมั้นหมายเพื่อให้สังคมยอมรับ

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งนี้ คือ การทำความเข้าใจเรื่องเพศวิถีที่เปลี่ยนแปลงไป ครอบครัวและหน่วยงาน ควรให้ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย เพื่อป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ได้แก่ การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น หรือโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

คำสำคัญ : การใช้ชีวิตคู่, นักศึกษาหญิง, เพศวิถี

ABSTRACT

The objective of this research was to study the background. And the role in cohabitation of female students. The study was conducted through in-depth interview and non-participant observation on ten key-informants who were 10 female undergraduates. The data had been collected from July to September 2022, analyzed with sexuality and cohabitation conceptual frameworks. The study found that,

1. The background and decision to cohabit was based on students' affections. Family parenting style had not effect on decision-making. They wanted to move in with their boyfriend because of their romantic feeling, want to be together with your lover for peace of mind, help each other in daily life, and preparing for examinations, they wanted to have a boyfriend just like other girls did, and economically they shared their expenses on their during the study.

2. The role in cohabitation of female students. Found that, there was a division of roles like husband and wife. They shared their expenses in daily life, by the female partners also managed all the expenses. The female students will do housework, Wash clothes, iron clothes, cook, clean and taking care of dressing, health and controlling nightlife and drinking of men. For sexual intercourse and contraception, the students perceived that cohabitation was not disapproving. On the other hand, they believed that it helped them to get to know and support each other before they become husband and wife in the future. To them, sexual encounters were commonly acceptable. The students had sexual intercourse with their partner two to three times per week on average. They prevented pregnancy by taking contraceptive pills and using condoms. In the family's aspect, had accepted and not accepted. Some families had even organized an engagement ceremony for the couple to get social acceptance.

The research suggests that, according to the changing understanding of sexuality, families and related agencies provide sex education and safe sexual intercourse to students to prevent potential threats such as unintended or teenage pregnancy and sexually transmitted diseases.

Keywords: female student, cohabitation, sexuality

บทนำ

สภาพสังคมที่เปลี่ยนไป รวมถึงอิทธิพลของสื่อและเทคโนโลยี ทำให้เพศวิถี (Sexuality) ซึ่งหมายถึง ระบบความคิดความเชื่อเรื่องเพศเป็นกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมที่กำหนด จัดการ กำกับ ควบคุม รวมทั้งการแสดงออกเกี่ยวกับบรรณนิยมทางเพศเปลี่ยนไป และมีการแสดงออกมากขึ้น ตัวอย่างของเพศวิถีที่กล่าวถึง เช่น ชายหญิงที่อยู่กันฉันท์สามีภรรยา หรือมีเพศสัมพันธ์ก่อนที่จะแต่งงานปรากฏให้เห็นมากขึ้น จนเกือบจะกลายเป็นปรากฏการณ์ปกติของสังคม (กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ. 2549) รัฐพยายามหาวิธีการที่จะทำให้เยาวชนไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับเรื่องเพศสัมพันธ์ (Asexual Children) หรือชะลอการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเยาวชนออกไปจนกว่าจะแต่งงาน (Abstinence from until Marriage) (มลฤดี ลาพิมล และคณะ. 2551 : 2) เพศวิถีในปัจจุบันนอกจากจะเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติแล้ว ยังเป็นเรื่องที่ถูกกำหนดผ่านระบบสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งพบว่ามีผลของระบบสังคมจากการกีดกันผู้หญิงไม่ให้รู้จักวิธีการป้องกันตนเองจากการตั้งครรภ์ รวมถึงความล้มเหลวของครอบครัว และโรงเรียน จากการให้ความรู้ความเข้าใจเรื่องเพศวิถีที่รอบด้าน ในเรื่องของร่างกาย การมีเพศสัมพันธ์ การเจริญพันธุ์ และการคุมกำเนิด ซึ่งความล้มเหลวดังกล่าวเป็นสาเหตุหลักของการตั้งครรภ์ไม่พร้อมในวัยรุ่น (Pinotti and Faudes, 1989 อ้างใน สุชาดา รัชกุล. 2540)

การใช้ชีวิตก่อนการสมรสในสังคมไทย โดยไม่ผ่านพิธีการสมรส เป็นการรับรู้ของคนทั่วไปในลักษณะ “การอยู่ก่อนแต่ง” ส่วนหนึ่งมาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคมและวัฒนธรรม คนรุ่นพ่อแม่หรือปู่ย่า อาจรู้สึกไม่เห็นด้วยและรับไม่ได้กับปรากฏการณ์ดังกล่าว โดยหนุ่มสาวปัจจุบันให้เหตุผลของการอยู่ก่อนแต่งว่า เป็นการศึกษานิสัยใจคอกันก่อนตัดสินใจมาใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันจริง ๆ ในอนาคต ส่วนนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย เริ่มมาจากการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเข้าหอพัก จากเดิมที่แยกเป็นหอพักชายและหญิง แต่เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้หอพักต้องปรับการบริหารเป็นแบบหอพักรวม ทำให้นักศึกษาสามารถใช้ชีวิตร่วมกันได้อย่างอิสระ (สุพัตรา สุภาพ. 2545. อ้างใน รพีพัฒน์ ศรีศิริรักษ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์. 2560) นอกจากนี้ปรากฏการณ์ดังกล่าวที่เกิดขึ้นตามสื่อ เช่น การเปิดเผยของดารานักแสดงว่าใช้ชีวิตคู่อยู่กับคนรัก เป็นการทดลองอยู่ด้วยกัน และเพื่อเป็นการศึกษานิสัยใจคอกันและกัน มองว่าไม่ได้เป็นเรื่องที่เสียหาย บางรายถึงขนาดตั้งครรภ์แล้วจึงจัดงานแต่งงานภายหลัง แต่หากเป็นการใช้ชีวิตคู่ในกลุ่มนักศึกษาแล้ว กลับพบรายงานว่า การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของกลุ่มนักศึกษานั้น ทำให้มีผลกระทบที่อาจตามมา เช่น การเป็นแม่วัยรุ่น ภาวะซึมเศร้าเพราะเปลี่ยนคู่อุปการะ ผลการเรียนตกต่ำ เสียชื่อเสียงเพราะถูกสังคมตีตรา ถูกหลอก ขี้ขลาด ใช้เช็กละกกับความรัก และการลักลอบทำแท้งเถื่อน ทั้งนี้เป็นเพราะการขาดภูมิคุ้มกันด้านความรู้เรื่องการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยนั่นเอง (อุทุมพร อินทจักร. 2550 : 2)

“การอยู่ก่อนแต่ง” หรือ “การอยู่โดยไม่แต่ง” หรือเป็นรูปแบบหนึ่งของพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดยลักษณะการใช้ชีวิตอยู่ร่วมกันนั้นมีหลายรูปแบบ เช่น บางลักษณะทั้งสองฝ่ายต่างเข้าหอพักหรือบ้านพักอยู่ร่วมกัน บางคู่อาจมีการหมั้นหมายกันแล้ว โดยที่ผู้ปกครองของทั้งสองฝ่ายรับรู้ แต่บางคู่แอบมาอยู่ด้วยกันโดยที่ผู้ปกครองไม่ทราบ กรณีนักศึกษาหญิงพักอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยหรืออยู่หอเอกชนข้างนอก แต่จะมาอยู่กับคนรักบางครั้งเพื่อปิดบังผู้ปกครอง บางลักษณะทั้งสองฝ่ายกำลังเรียนอยู่ในระดับมหาวิทยาลัยอาจเป็นสถาบันเดียวกันหรือต่างสถาบัน บางคู่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกำลังเรียนแต่อีกฝ่ายหนึ่งเรียนจบและทำงานแล้ว (ฉลาดชาย รมิตานนท์. 2542 : 9 - 10) นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษาส่วนใหญ่มาจากอำเภอในพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียง ที่ต้องไกลและห่างจากผู้ปกครอง จึงจำเป็นต้องอาศัยหอพักใกล้กับสถานศึกษา การพักอาศัยและการใช้ชีวิตอย่างอิสระนี้ ทำให้เอื้อต่อการนำไปสู่การใช้ชีวิตคู่ ซึ่งนักศึกษาชายและหญิงที่มีความสัมพันธ์ฉันท์คู่รัก จะใช้ชีวิตร่วมกันในหอพักเหมือนคู่สามีภรรยา ซึ่งเป็นเรื่องที่

ขัดต่อค่านิยมของสังคมไทย ดังนั้นจึงเป็นที่น่าสนใจว่านักศึกษาที่ตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ร่วมกันใช้เหตุผลใดมาประกอบก่อนที่จะมาใช้ชีวิตอยู่ด้วยกันดังกล่าว โดยเฉพาะนักศึกษาหญิง ที่ผ่านการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวผ่านการรับรู้เรื่องความคาดหวังของผู้หญิงในสังคมไทยเป็นอย่างดีว่า การมีเพศสัมพันธ์ในขณะที่ยังเป็นนักศึกษาและยังไม่ได้ผ่านแต่งงานเป็นเรื่องที่ไม่ควร ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเรื่อง การใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง ระดับปริญญาตรีในภาคเหนือตอนล่าง ทั้งนี้เพื่อนำผลการศึกษาไปสร้างความเข้าใจเรื่องเพศวิถีของนักศึกษาหญิง และปรากฏการณ์การใช้ชีวิตคู่ก่อนการแต่งงานของนักศึกษา เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งในสร้างเสริมสุขภาวะทางเพศ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของนักศึกษาต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงภูมิหลัง รูปแบบการเลี้ยงดู และสาเหตุที่นำไปสู่การตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่
2. เพื่อศึกษาบทบาทการใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง การแบ่งหน้าที่ การมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด และการยอมรับทางสังคม

วิธีการดำเนินการวิจัย

1. **การคัดเลือกนักศึกษา (Key Informant)** การคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลแบบเจาะจง (Purposive Sampling) คือ นักศึกษาหญิงที่มีอายุระหว่าง 18 - 25 ปี ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับอุดมศึกษา ที่ใช้ชีวิตคู่ร่วมกับคนรักเป็นระยะเวลา มากกว่า 1 ปี และใช้การเลือกนักศึกษาแบบสโนว์บอลเทคนิค (Snow ball technique) โดยนักศึกษารายที่ 1 แนะนำ นักศึกษาที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด เป็นนักศึกษารายที่ 2 และให้นักศึกษารายที่ 2 แนะนำนักศึกษารายที่ 3,4,5 ต่อไปจนครบจำนวน 10 ราย

2. **เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย** ประกอบไปด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ ครอบครัวและลักษณะการเลี้ยงดูของครอบครัว แบบสอบถามที่มีโครงสร้าง การสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นลักษณะคำถามปลายเปิดในประเด็นที่ต้องการศึกษา ได้แก่ สาเหตุการตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ บทบาทการใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง การแบ่งบทบาทหน้าที่ การมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด และการยอมรับจากครอบครัว ใช้สมุดจดบันทึกข้อมูล และเครื่องบันทึกเสียง โดยต้องได้รับอนุญาตจากผู้ให้ข้อมูลก่อนการบันทึกทุกครั้ง

3. **วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล** เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-Participation Observation) โดยแบ่งวิธีการเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Study) และการเก็บภาคสนาม (Field Data) โดยการติดต่อเพื่อขอสัมภาษณ์ และชี้แจงเรื่องการศึกษาให้นักศึกษา ผู้วิจัยไม่เปิดเผยนามที่แท้จริง ที่อยู่ ชื่อสถานศึกษาของนักศึกษาได้ และหากจะต้องมีการบันทึกเสียง จะต้องได้รับอนุญาตจากนักศึกษาทุกครั้ง โดยงานวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านกระบวนการพิจารณาจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ เลขที่โครงการ 053/65 แล้ว

4. **การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล** ผู้วิจัยดำเนินการตรวจสอบไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลจากบันทึกภาคสนาม โดยนำข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ได้แก่ การตรวจสอบสามเส้าด้านข้อมูล (Triangulation) การพิจารณาข้อมูล ด้านเวลา สถานที่และบุคคล ว่าตรงกันหรือไม่การตรวจสอบความครบถ้วนและคุณภาพของข้อมูล ในส่วนข้อมูลที่เป็นการแสดงความคิดเห็นและทัศนคติ ในการตอบคำถามว่ามีความ

สอดคล้องกันหรือไม่ และการตรวจสอบความน่าเชื่อถือของนักศึกษา เกี่ยวกับข้อมูลประสบการณ์การใช้ชีวิตคู่เรื่องที่เล่าให้ผู้วิจัยฟังมีความแตกต่าง หรือสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่

5. การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาครั้งนี้ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลไปพร้อมกับการเก็บรวบรวมข้อมูล (Content analysis) ใช้วิธีการบรรยายเชิงพรรณนา ภายใต้กรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง โดยอาศัยข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากการสัมภาษณ์มาเป็นบทวิเคราะห์ เชื่อมโยงกับแนวคิดและทฤษฎี

6. การจัดทำรายงานและการนำเสนอ การศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลในรูปแบบการเขียนบรรยายเชิงพรรณนา ให้เห็นถึงบทบาทการใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษา แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ภูมิหลัง รูปแบบการเลี้ยงดูจากครอบครัว สาเหตุการตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ และบทบาทการใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง ในประเด็นการแบ่งบทบาทหน้าที่ การมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด และการยอมรับจากครอบครัว มีผลดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงส่วนข้อมูลส่วนบุคคล

ที่	นามสมมติ	อายุ (ปี)	ชั้นปี	เวลาอยู่กับแฟน	การยอมรับของครอบครัว
1.	นักศึกษารายที่ 1	20	ปี 2	3 ปี	ยอมรับ/หมั่นหมาย
2.	นักศึกษารายที่ 2	23	ปี 3	2 ปี	ยอมรับ
3.	นักศึกษารายที่ 3	23	ปี 4	3 ปี	ยอมรับ
4.	นักศึกษารายที่ 4	22	ปี 4	2 ปี	ยอมรับ
5.	นักศึกษารายที่ 5	21	ปี 2	2 ปี	ไม่ยอมรับ
6.	นักศึกษารายที่ 6	21	ปี 2	2 ปี	ยอมรับ/หมั่นหมาย
7.	นักศึกษารายที่ 7	22	ปี 3	1.6 ปี	ไม่ยอมรับ
8.	นักศึกษารายที่ 8	21	ปี 2	3 ปี	ไม่ยอมรับ
9.	นักศึกษารายที่ 9	21	ปี 2	3 ปี	ไม่ยอมรับ
10.	นักศึกษารายที่ 10	20	ปี 2	2 ปี	ยอมรับ/หมั่นหมาย

1. ข้อมูลส่วนบุคคล นักศึกษาหญิงจำนวน 10 ราย กำลังศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี มีอายุ 20 ปี จำนวน 2 ราย อายุ 21 ปี จำนวน 4 ราย อายุ 22 ปี จำนวน 2 ราย และอายุ 23 ปี จำนวน 2 ราย นักศึกษาใช้ชีวิตคู่กับคนรักเป็นระยะเวลา 1 ปี จำนวน 1 ราย 2 ปี จำนวน 5 ราย และ 3 ปี จำนวน 4 ราย ครอบครัวยอมรับเรื่องการใช้ชีวิตคู่ จำนวน 6 ราย ยอมรับแบบมีเงื่อนไข 3 ราย และไม่ยอมรับจำนวน 4 ราย

1.1. ภูมิหลังและรูปแบบการเลี้ยงดู จากข้อมูลภูมิหลังของนักศึกษา พบว่า ครอบครัวของนักศึกษามีการอบรมสั่งสอนเรื่องการมีแฟน ส่วนใหญ่จะห้ามไม่ให้มีแฟนในวัยเรียน เนื่องจากเห็นว่ายังไม่ถึงเวลา ให้ตั้งใจเรียนก่อน โดยกำหนดกฎเกณฑ์ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้พฤติกรรมอยู่ในสายตาตลอดเวลา ส่วนครอบครัวที่รับรู้เรื่องการมีแฟนมี 2 แบบ คือ มีแฟนได้แต่ต้องอยู่ในสายตาและครอบครัวที่ยอมให้ลูกมีแฟนได้เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องปกติ มีรายละเอียดดังนี้

1) **ครอบครัวห้ามไม่ให้มีแฟน** พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มาจากครอบครัวที่มีความเข้มงวดสูง มีการวางกฎเกณฑ์ให้ลูกปฏิบัติอย่างชัดเจน ดูแลเอาใจใส่ลูกอย่างใกล้ชิด ใช้เหตุผลในเลี้ยงดู เช่น การกำหนดว่าให้ตั้งใจเรียน ห้ามกลับบ้านผิดเวลา ไปไหนมาไหนขอให้บอก รวมทั้งครอบครัวจะห้ามไม่ให้มีแฟนในวัยเรียน กล่าวคือ จะห้ามปรามว่าให้ตั้งใจเรียนก่อน การมีแฟนเป็นเรื่องไม่ควร หรือยกตัวอย่างจากในชุมชนในเห็นว่าการมีแฟนในวัยเรียนอาจจะทำให้เรียนไม่จบได้ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์

“พ่อรับราชการ แม่ทำธุรกิจส่วนตัว พ่อแม่เลี้ยงมาแบบสบาย ๆ ท่านสอนให้หนูขยันตั้งแต่อายุ 14 สอนให้ทำงานหาเงินใช้เอง ก็ทำทุกอย่างในโรงไม้ของแม่ ทำสี ชัดเฟอร์นิเจอร์ รับออเดอร์ลูกค้า ไปบ้านเพื่อนหรือไปไหนจะไม่ค้าง จะกลับบ้าน จะไม่เลทตามเวลาของที่บ้าน พ่อไม่เคยดุแต่ดุเรื่องการมีแฟน แฟนคนนี้ก็คบกันไปตั้งแต่ปีแรก สุดท้ายเค้าก็มารู้เอง” (นักศึกษารายที่ 1)

“พ่อเป็นคนใจร้อน หวงลูกสาวทั้งสองคนมาก บางครั้งก็ตามใจลูก โทมากับปู่ ย่า ตา ยาย และแม่ ส่วนใหญ่สอนเรื่องการใช้ชีวิตเป็นหลัก เพราะความลำบากของครอบครัวตอนนั้น จึงอยากให้เรียนให้สูงกว่าปริญญาตรี อยากให้ลูกได้รับราชการเพื่อความมั่นคงของชีวิต พ่อจะดูแลและเป็นคนไม่ค่อยพูด จะทำอะไรต้องอยู่ในสายตาของครอบครัวตลอด เรื่องการมีแฟนเป็นเรื่องที่ให้ที่บ้านรู้ไม่ได้เลย” (นักศึกษารายที่ 4)

“พ่อจะออกแนวตามใจ อ่อนหรืออะไรก็ได้หมดเลย แต่พ่อจะขอเหตุผลว่าทำไมถึงอยากได้ เช่น อยากได้โทรศัพท์ ก็จะถามว่าเครื่องเก่าเป็นอะไร ขอแล้วจะไม่ได้ในทันที แต่มีครั้งนึงเห็นเกรด ก็ให้จัดฟัน ที่บ้านเข้มงวดในเรื่องเรียน คือขอให้ตั้งใจเรียนให้มาก และยังไม่อยากให้มีแฟน” (นักศึกษารายที่ 5)

“เราเป็นเด็กกิจกรรม และมีแม่คอยไปไหนมาไหนด้วยตลอดเวลา ไม่เคยห่างกันเลย แม่จะสนับสนุนเราทุกอย่างจนจนมัธยม ไม่มีโอกาสได้ออกนอกกลุ่มนอกรทาง เพราะทุกอย่างคือแม่เตรียมไว้ให้หมดแล้วในทุก ๆ วัน จุดเปลี่ยนของเราเลยมาเกิดขึ้นตอนเข้ามหาวิทยาลัย ที่ต้องห่างจากแม่ พ่อเรามีอิสระมากขึ้น เราก็อยากทำอะไรตามใจตัวเองบ้าง” (นักศึกษารายที่ 7)

2) **ครอบครัวให้มีแฟนแต่ต้องอยู่ในสายตา** ส่วนหนึ่งมาจากการไม่ได้อยู่กับครอบครัว พ่อแม่ทำงานอยู่ต่างจังหวัด ครอบครัวจะปล่อยให้ลูกทำในสิ่งต่าง ๆ ตามการตัดสินใจของลูก ให้อิสระทางความคิด สอนให้มีเหตุผล อนุญาตให้ไปไหนมาไหนได้ เพียงแต่ขอให้อยู่ในสายตา และต้องรายงานให้ครอบครัวรับทราบตลอด เช่น ทำอะไรอยู่ที่ไหน อยู่กับใคร หรือจะกลับบ้านก็ไม่ว่า ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์

“พ่อกับแม่ทำงานอยู่ต่างจังหวัดทั้งคู่ค่ะ นาน ๆ จะกลับมาที่ เราอยู่กับตาายเป็นหลักเลย เวลาทำอะไรหรืออยากได้อะไร ก็ขอเงินจากพ่อแม่เอา ส่วนตาก็จะดูแลเรื่องความเป็นอยู่ การเรียน ไม่ได้เคร่งครัดอะไรมาก จะตามใจมากกว่า แต่ขอให้บอกเวลาไปไหนมาไหน ช่วงมัธยมปลายพ่อก็ถามว่ามีแฟนไหม มีคนมาจีบหรือเปล่า ถ้ามีก็ขอให้บอก ซึ่งตอนนั้นเรายังไม่คิดเรื่องนี้เลย” (นักศึกษารายที่ 3)

“ตอนนั้นยังไม่เข้ามหาลัย มีแฟน ทางบ้านก็รับรู้ และขอให้เราทำให้อยู่ดี ก็ให้หมั่นหมั่นหมั่น ไว้ก่อน เพราะกลัวว่าชาวบ้านจะมองเราไม่ดีเวลาเราพาแฟนไปที่บ้าน” (นักศึกษารายที่ 6)

3) **ครอบครัวยอมรับเรื่องการมีแฟน** ครอบครัวลักษณะนี้ พ่อแม่จะไม่ได้ให้ความสนใจมากนัก ส่วนใหญ่เลี้ยงลูกแบบปล่อยให้ไปไปตามธรรมชาติ มีความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลง ส่วนหนึ่งไม่ได้อยู่ด้วยกัน เพราะต้องทำงาน และมีความเชื่อใจว่าลูกจะสามารถดูแลตัวเองได้ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์

“ตั้งแต่อยู่กับพ่อแม่มา ก็ไม่เคยมีแฟน ไม่เคยทำให้พ่อแม่ลำบากใจเรื่องนี้ ตั้งใจเรียนและผลการเรียนดีมาตลอด เราเจอแฟนคนนี้ตอนเรียนมหาวิทยาลัยแล้ว ก็ได้ปิดบังที่บ้าน บอกให้เค้ารับรู้ เค้าก็ไม่ได้ว่าอะไร คงเห็นว่าเราโตพอและมีความรับผิดชอบแล้ว” (นักศึกษารายที่ 2)

“พ่อกับแม่ไม่ได้อยู่ด้วยกัน เมื่อก่อนพ่อรับจ้าง แม่ทำงาน ตอนนี้งานไม่ไหวก็รับจ้างบ้าง เป็นแม่บ้านบ้าง ที่บ้านเลี้ยงมาแบบจะปล่อยตัดสินใจเอง อย่างเรื่องเรียนอยากจะเรียนอะไร คณะอะไร แล้วแต่ลูกจะตัดสินใจ แต่หากเวลามีปัญหาที่จะปรึกษาพ่อแม่ เพราะว่าพ่อเรียนน้อย แม่ไม่ค่อยมีเวลา จะอยู่กับพ่อกว่า ส่วนเรื่องแฟนเค้าก็รับรู้ แค่ว่าจะทำอะไรก็คิดให้ดี ๆ” (นักศึกษารายที่ 8)

2. สาเหตุการตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาหญิงทั้ง 10 ราย ให้เหตุผลของการตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ร่วมกับแฟนจากสาเหตุ 2 ประการ ดังนี้

2.1 สาเหตุด้านจิตใจ พบว่า นักศึกษาให้เหตุผลเรื่องความรัก ต้องการอยู่ด้วยกัน มีคนดูแล การได้ศึกษานิสัยใจคอกัน ปรึกษาหารือกัน และการกลัวคนรักไปมีคนอื่น การอยู่ด้วยกันกับคนรักทำให้มีความสุข คลายเหงาได้ รู้สึกอุ่นใจ เพราะมีคนคอยปรึกษาในชีวิต เช่น เรื่องครอบครัว เรื่องเพื่อน เรื่องเรียน สามารถเรียนรู้เรื่องชีวิตคู่ในอนาคตได้ เพราะได้ศึกษานิสัยใจคอกัน มีการปรับตัวเข้าหากัน ยอมรับข้อดีข้อเสียของกันและกันได้ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์

“พอมายู่ด้วยกันแล้วปัญหาที่เกิดขึ้นน้อยกว่าตอนไม่อยู่ด้วยกันค่ะ เพราะตอนแยกกันอยู่ แฟนจะชอบไปเที่ยว ไปร้านเหล้า เรายกไปกินเหล้า ไปคนละร้าน พอกลับมาเจอกันก็จะระแวงกัน ว่าแอบไปคุยกับใครหรือเปล่า พอมายู่ด้วยกัน ดีขึ้น ไม่ต้องระแวง อยู่ด้วยกันมา 3 ปีแล้ว การอยู่ด้วยกันเป็นพื้นฐานในการสร้างครอบครัว ดูแลกัน เราคิดว่ามันได้ศึกษากันก่อนแต่งงาน” (นักศึกษารายที่ 1)

“เรารักเค้า ก็อยากอยู่ด้วยกันเลย ตอนนั้นทั้งเค้าและเราก็ตกลงกันว่าจะอยู่ด้วยกันนะ อยู่หอเดียวกัน มีอะไรก็คุยกันตลอด เราเป็นคนชอบดูแล มันมีความสุขกับการได้ทำกับข้าวให้เค้ากิน ดูแลเรื่องการแต่งตัวให้เค้า รวมทั้งได้คุยปรึกษาเวลามีเรื่องไม่สบายใจ” (นักศึกษารายที่ 4)

“ต้องมาเรียนรู้นิสัยใจคอกันก่อนแต่งงานมีครอบครัว เพื่อจะได้ลดปัญหาการหย่าร้างลงได้บ้าง เพราะปัจจุบันปัญหานี้มีเยอะแล้ว เราคิดแบบนั้นนะ การมาอยู่ด้วยกัน ทำให้มีคนคอยดูแลและปลอบใจ ซึ่งทำให้รู้สึกว่ามีมากกว่าการคุยโทรศัพท์ หลังจากนั้นมันจะเกิดความสนิทใจและเปิดเผยกันมากขึ้น” (นักศึกษารายที่ 6)

2.2 สาเหตุทางเศรษฐกิจ นักศึกษาที่ตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ มีสาเหตุมาจากเรื่องเศรษฐกิจ เพราะการมาอยู่ด้วยกัน ทั้งสองคนจะบริหารจัดการเรื่องเงิน โดยนำเงินที่ได้จากครอบครัว การทำงาน นำมารวมกัน และนำไปใช้จ่ายได้แก่ ค่าหอ ค่าเช่าห้อง ค่าอาหารการกิน รวมทั้งนักศึกษาหญิงจะทำหน้าที่ในการเก็บออมเงิน โดยมีการวางแผนว่าจะนำไปใช้ในยามจำเป็น เก็บเงินไว้แต่งงานและเลี้ยงดูบุตรในอนาคต ดังตัวอย่าง

“เหตุผลอย่างแรกที่ดีตัดสินใจมาอยู่ด้วยกันคือ ประหยัดค่าใช้จ่าย ช่วยกัน เราเป็นคนเก็บ เค้าจะใช้จ่ายวันละ 100 บาท ที่บอกว่าประหยัดเพราะค่าหอช่วยกันคนละครึ่ง กินข้าวก็หารกัน ก่อนจะซื้อของก็ต้องปรึกษากันก่อน ทำให้มีเงินเก็บ คือเค้าจะให้เราเก็บ ถ้าจะเอาไปซื้ออะไรก็มีความจำเป็นจริง ๆ” (นักศึกษารายที่ 2)

“ตอนปิดเทอม ที่บ้านแฟนเค้าเป็นเกษตรกร ไร่รับจ้างลากดิน ขยันมากค่ะ ไม่ได้หยุด ช่วงนี้เลยไม่ค่อยได้เจอกัน แต่ก็ยังมีกินเหล้าเหมือนเดิม เค้าบอกว่า เงินเดือนเราที่ได้มา ไม่ต้องใช้ ถ้าไม่มีเดี๋ยวจะให้เอง เค้าให้เราตลอดเรื่องกิน เลี้ยงข้าว เงินได้จากลากดิน ให้เอาเงินไปฝากธนาคาร ก็ตั้งใจว่าจะเก็บเงินไว้ใช้ในงานหมั้น แต่งงาน จนมีลูกค่ะ” (นักศึกษารายที่ 5)

“เราสองคนมีชีวิตที่เหมือนกัน คือฐานะทางครอบครัวไม่ค่อยดี ก็เลยต้องเรียนไปด้วยและทำงานไปด้วย การมาอยู่ด้วยกัน นอกจากจะช่วยกันเรื่องค่าใช้จ่ายแล้ว เรายังช่วยกันทำงาน หาค่าเทอม ค่ากิน ใช้จ่ายอย่างประหยัดเพราะต้องทำงานเอง รวมถึงเราต้องเก็บเงินเพื่อแต่งงาน เพราะได้หมั้นหมายกันไว้แล้ว” (นักศึกษารายที่ 10)

3. บทบาทการใช้ชีวิตของนักศึกษาหญิง

3.1 การแบ่งหน้าที่ พบว่า นักศึกษาหญิงได้รับบทบาทหน้าที่ ตามเพศ ทำหน้าที่เหมือนการเป็นภรรยา เป็นแม่บ้าน ดูแลเรื่องความสะอาด ซักผ้า รีดผ้า ทำอาหาร จัดระเบียบห้องพัก ควบคุมพฤติกรรมของฝ่ายชาย รวมถึงบริหารค่าใช้จ่ายและเก็บออมเงิน ดังคำสัมภาษณ์

“จะแบ่งงานกันค่ะ เค้าจะล้างห้องน้ำ เอาผ้าไปซัก ส่วนเราจะรีดผ้า ทำความสะอาดห้อง ปิดกวาด เช็ดถู วันหยุดก็ทำอาหารกินบ้าง ซื้อจากข้างนอกบ้าง แล้วแต่เวลาเลิกเรียน...เดี๋ยวนี้เค้าก็เที่ยว กินเหล้าลดลง เพราะเราขอให้เก็บเงินเอาไว้ใช้เมื่อจำเป็น” (นักศึกษารายที่ 2)

“เราเป็นคนจัดการทั้งหมด เรื่องความสะอาด ซักผ้า รีดผ้า ดูว่าเค้าจะใส่ชุดไหน ใส่เสื้อผ้าแบบไหนดี หรือเย็นนี้จะกินอะไร เราจะไปซื้อผัก ซื้อเนื้อมาใส่ตู้เย็นไว้ ต้องทำกับข้าวกินกันทุกวัน รวมทั้งดูแลเรื่องสุขภาพ แต่ก่อนเค้ามีลิ้นเยอะ เรายัทยาหา วิธีรักษาให้เค้า เพื่อให้เค้าดูดี” (นักศึกษารายที่ 4)

“อยู่ด้วยกันทุกวัน ก็กลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ก็ช่วยเหลือกันทุกอย่าง เค้าทำงานด้วย เรายังดูแลเรื่องการกิน การอยู่ ทางการเงินช่วยกันด้วย ได้เงินมาก็แบ่งใช้ เราเป็นคนเก็บเงิน ซึ่งต้องใช้เงินเพราะมีแผนว่าจะจัดงานหมั้น หลังจากเรียนจบแล้ว” (นักศึกษารายที่ 8)

“มันเหมือนเราใช้ชีวิตด้วยกันเลยคะ อยู่ด้วยกันแล้ว เรายังอยากทำหน้าที่ให้ดี ก็ทำทุกอย่าง ดูแลเรื่องกิน เรื่องอยู่ เค้าก็ดูแลเอาใจใส่เราดี อยากกินอะไร อยากไปเที่ยวที่ไหน เค้าก็พาไปที่สำคัญคือเราตั้งใจจะเก็บเงินแต่งงานตามที่พ่อแม่ขอไว้” (นักศึกษารายที่ 10)

3.2 ด้านการมีเพศสัมพันธ์และการคุมกำเนิด นักศึกษามีเพศสัมพันธ์เฉลี่ยสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง ทั้งหมดใช้วิธีการคุมกำเนิดเพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ ได้แก่ การกินยาคุมกำเนิด และใช้ถุงยางอนามัย โดยให้เหตุผลว่า การอยู่ด้วยกัน บางครั้งไม่ได้มีเพศสัมพันธ์กันบ่อย จึงให้ฝ่ายชายใช้เพียงถุงยางอนามัย บางคู่ให้ฝ่ายหญิงกินยาคุมกำเนิดแบบ 28 เม็ด และบางรายให้ฝ่ายหญิงกินยาคุมกำเนิดพร้อมกับฝ่ายชายใช้ถุงยางอนามัยร่วมด้วย เพื่อป้องกันการตั้งครรภ์ ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์

“เรากินยาคุมกำเนิด แบบ 28 เม็ด แต่แฟนก็ใช้ถุงยางอนามัยด้วย แบบป้องกันให้แน่นอนขึ้น กลัวพลาด” (นักศึกษารายที่ 5) “ไม่ค่อยมีเพศสัมพันธ์กันบ่อย จึงใช้ถุงยางอนามัยหากมีอะไรกัน แต่ถ้าหากเกิดตั้งครรภ์ขึ้นมา ก็คงต้อง เลี่ยงดูแลและบอกให้พ่อแม่ทราบ แต่การอยู่แบบนี้ก็ถือว่ากฎหมายยังไม่รองรับ ไม่เหมือนกับการแต่งงาน แต่เราคิดว่ายังไม่มีทางแก้ปัญหาได้” (นักศึกษารายที่ 3) “ให้เค้าใช้ถุงยางอนามัย เราจะซื้อเป็นกล่องใหญ่ไว้เลย สั่งออนไลน์มา เพราะถูกกว่า การไปซื้อปลีกตามร้านขายยา” (นักศึกษารายที่ 4) “มีอะไรกัน 2 ครั้งต่อสัปดาห์ คือไม่บ่อย เราไม่ค่อยโฟกัสเรื่องนี้ อยู่ด้วยกันทำกิจกรรมอย่างอื่นมากกว่า เช่นการออกไปเที่ยว เลยป้องกันแบบใช้ถุงยางอนามัย เพราะเราเป็นโรคเลือดจางเลยทำให้ไม่สามารถรับประทานยาคุมกำเนิดได้” (นักศึกษาหญิงรายที่ 10)

3.3 การยอมรับจากครอบครัว พบว่า การใช้ชีวิตคู่ในขณะที่เป็นนักศึกษาผ่านการยอมรับจากครอบครัว จำนวน 6 ราย และมี 3 ครอบครัวที่ยอมรับโดยมีการหมั้นหมายกันไว้ ส่วนหนึ่งมาจากครอบครัวที่มีความเข้าใจเรื่องสังคม และเรื่องเพศวิถีที่เปลี่ยนแปลงไป การรับรู้เรื่องเพศไม่ได้เป็นเรื่องที่ต้องห้ามปรามเหมือนสมัยก่อน เชื่อว่านักศึกษา มีความรับผิดชอบ สร้างความเชื่อใจให้กับครอบครัวได้ และส่วนหนึ่งจำเป็นต้องยอมรับเนื่องจากเห็นว่า นักศึกษา

มีเพศสัมพันธ์กันแล้ว จึงต้องจัดพิธีหมั้นหมาย เพื่อป้องกันการติตราจากสังคมและการตั้งครรภ์ที่อาจเกิดขึ้น ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์

“พ่อแม่คงเห็นและรับรู้ได้ว่า เรามีความเป็นผู้ใหญ่กันทั้งคู่ ดูแลตัวเองได้ โดยเฉพาะเรื่องเรียน เรื่องเงิน เค้ารับรู้ตลอดว่าอยู่ด้วยกัน ถามไถ่หากันเสมอ เราก็พยายามทำให้เค้าสบายใจ ในฐานะที่เค้าไว้วางใจเราแล้ว หลังจากการหมั้นหมายเราก็สามารถเปิดเผยได้มากขึ้น ไม่ต้องคอยตอบคำถามจากคนรอบข้าง” (นักศึกษาชายที่ 1)

“จากตอนแรกที่อาจจะไม่เห็นด้วย แต่ด้วยความที่ลูกสาวรัก ก็ตามใจ รับรู้ว่าอยู่ด้วยกัน หลัง ๆ ก็กลายเป็นลูกรักไปด้วย พ่อแม่ดูแลเราแล้วก็ดูแลเค้าด้วย” (นักศึกษาชายที่ 4) และ “เราพิสูจน์ให้เค้าเห็นว่า เราไม่ได้เหลวไหล เราช่วยกันเรื่องทำงานหาเงิน ช่วยกันเรื่องเรียน ช่วยกันหาค่าเทอม ทำตัวดี มีความรับผิดชอบ ไม่ได้สร้าง ความเสียหายให้ครอบครัว” (นักศึกษาชายที่ 6)

การใช้ชีวิตคู่ในขณะที่เป็นนักศึกษา มีครอบครัวไม่ยอมรับ เนื่องจากครอบครัว และสังคมรอบข้าง ยังติดค่านิยมตามประเพณีและวัฒนธรรมไทยที่ว่า หญิงชายรักกันต้องผ่านการพิธีการสมรสก่อน ที่จะมาใช้ชีวิตอยู่ด้วยกัน และเกรงว่าถ้าเกิดปัญหาการตั้งครรภ์ขึ้นมา จะทำให้ลูกเรียนไม่จบและถูกสังคมรอบข้างติตรา ดังตัวอย่างคำสัมภาษณ์

“สังคมมองว่าเราไม่รักนวลสงวนตัว ที่บ้านเป็นคนแก่ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยยอมรับเรื่องนี้ โดยเฉพาะพ่อรู้เรื่องนี้ไม่ได้เลย บอกแล้วจะเป็นเรื่องใหญ่ แต่ทางบ้านแฟนโอเคทุกอย่าง แม่เราก็น่าจะรู้แค่เค้าไม่พูด ส่วนตัวเราคิดว่าเรื่องนี้มันเปิดกว้างแล้ว การอยู่ด้วยกันแม้ยังไม่ได้แต่งงาน มันก็ได้ส่งผลอะไรต่อชีวิตเรา เราก็อยู่ด้วยกัน ช่วยกันเก็บตังมาหมั้นมาแต่งทีหลังก็ได้” (นักศึกษาชายที่ 5)

“ที่บ้านไม่โอเค และห้ามเรื่องการมีแฟน คิดว่าผู้ใหญ่บางคนที่หัวโบราณเขาจะรับเรื่องพวกนี้ไม่ได้เลย เพราะเขาจะคิดว่าเป็นการชิงสุกก่อนห่าม แถวบ้านมีเพื่อนที่มีลูกและเรียนไม่จบ พ่อกับแม่เรายังกลัว และจะพูดกับเราตลอด ว่าอย่าให้เป็นเหมือนเค้า” (นักศึกษาหญิงที่ 7)

อภิปรายผลการวิจัย

1. ภูมิหลังและการเลี้ยงดูจากครอบครัว พบว่า การเลี้ยงดูจากครอบครัว มีผลต่อพฤติกรรม ทศคติในเรื่องการดำเนินชีวิตเท่านั้น แต่ไม่มีผลและไม่สามารถควบคุมพฤติกรรมทางเพศของนักศึกษาได้ การควบคุมเกิดขึ้นในขณะที่นักศึกษาอยู่กับครอบครัว และสิ้นสุดลงเมื่อนักศึกษามาเรียนอยู่ระดับมหาวิทยาลัย ที่ต้องห่างไกลจากครอบครัว ดังนั้นจึงทำให้นักศึกษามีความเป็นอิสระในเพศวิถีมมากขึ้น นักศึกษาทำเพียงรายงานให้ครอบครัวทราบว่า มีแฟน นักศึกษามีการเรียนรู้เรื่องการคบเพื่อนต่างเพศตั้งแต่วัยเรียนมัธยม และผู้ปกครองบางส่วนก็ยอมรับเรื่องการคบเพื่อนต่างเพศของลูก แสดงให้ความสนใจจากครอบครัวเรื่องค่านิยมในสังคมไทยที่เปลี่ยนไป สอดคล้องกับวรพล พรหมิกบุตร (2545 : 45) ที่อธิบายว่า การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวแบ่งเป็น 3 แบบ คือครอบครัวแบบแรกพ่อแม่ห้ามไม่ให้ลูกมีแฟนในวัยเรียน แบบที่สองเปิดโอกาสให้ลูก มีแฟนได้ แต่ต้องให้อยู่ในสายตาเพื่อลดความเสี่ยงในการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร และในบางครอบครัวการอบรมเลี้ยงดูเรื่องการมีแฟนของวัยรุ่นปัจจุบันกลายเป็นเรื่องธรรมชาติการรับเอาวัฒนธรรม โดยเฉพาะค่านิยมของการอยู่ก่อนแต่ง ส่งผลให้วัยรุ่นมีค่านิยมและบรรทัดฐานของพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนไป และสุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร (2546 : 63) อธิบายว่า การแยกออกมาอยู่อย่างอิสระจากครอบครัว ทำให้วัยรุ่นปัจจุบันมีค่านิยมการอยู่ก่อนแต่งงานมากขึ้น ตามหอพักนักเรียนนักศึกษาต่าง ๆ เพื่อต้องการศึกษานิัยัยใจคอกัน ส่งผลให้วัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนกันมากขึ้นและรักในวัยเรียน ส่วนใหญ่มองว่าการมีความรักในวัยเรียนไม่ได้เป็นเรื่องเสียหายกลับเป็นสิ่งที่ดีแต่ต้องเป็นไปในทางที่ถูกต้อง และความรักกับการเสียตัวไม่ได้สัมพันธ์กันเสมอไป

2. สาเหตุการตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ พบว่า มาจากปัจจัยด้านความต้องการด้านร่างกายและจิตใจ การต้องการอยู่กับคนรัก ด้านเศรษฐกิจ มีการแชร์ค่าใช้จ่ายร่วมกัน และช่วยกันเก็บเงินสำหรับการวางแผนในอนาคต การช่วยกันเรื่อง การเรียน และต้องการมีแฟนเช่นเดียวกับเพื่อนคนอื่น สอดคล้องกับงานของโสพิน หนูแก้ว (2544) ศึกษา “อยู่ก่อนแต่ง” พบว่า เหตุผลของการอยู่ร่วมกันก่อนการแต่งงาน คือ เพื่อเซ็กซ์ เพื่อความประหยัด มีคนแชร์ค่าใช้จ่ายและเพื่อความ สะดวกสบาย ส่วนผู้หญิงอยู่เพราะความรัก งานของสุชานันท์ ตาลเจริญธรรม (2553) พบว่า การตัดสินใจมาใช้ชีวิตคู่ ของนักศึกษาชายหญิงมาจากความรัก ต้องการที่ปรึกษาและตามเพื่อน งานของรพีพัฒน์ ศรีศิริลักษณ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2560) ศึกษาการตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันของนักศึกษาชายหญิงก่อนแต่งงาน พบว่า การตัดสินใจมาจากต้องการ ที่ปรึกษาและตามเพื่อน และสอดคล้องกับวิยะดา ต้นวัฒนากุล และคณะ (2547) ศึกษาเรื่อง ทศนคติการครองคู่โดยไม่มี การจดทะเบียนสมรสของนักศึกษาในเขตเมืองเชียงใหม่ พบว่าสาเหตุมาจากความต้องการทางเพศ ความอยากรู้ยากลอง การเลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตก การเลียนแบบพฤติกรรมตามสื่อ และการเรียนรู้ซึ่งกันและกัน เป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุด

3. บทบาทใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาหญิง การใช้ชีวิตคู่ มีการแบ่งบทบาทตามเพศ นักศึกษาหญิงจะทำหน้าที่ เหมือนเป็นภรรยา มีหน้าที่หลักในการดูแลเรื่องงานบ้าน การทำอาหาร ดูแลเรื่องทั่วไป มีการแชร์เรื่องค่าใช้จ่าย โดย ฝ่ายหญิงจะดูแลเรื่องค่าใช้จ่าย และเก็บออม ควบคุมพฤติกรรมของฝ่ายชาย นักศึกษายอมรับเรื่องการใช้ชีวิตคู่และการมี เพศสัมพันธ์ เพราะเห็นว่ามีความเป็นผู้ใหญ่และมีความรับผิดชอบเพียงพอ ส่วนที่ไม่ยอมรับเนื่องจากยังติดกับค่านิยม เรื่องผู้หญิงที่ดีต้องผ่านการแต่งงานอย่างถูกต้องเท่านั้น นักศึกษามีการป้องกันการตั้งครรภ์ โดยการกินยาคุมกำเนิด และการใช้ถุงยางอนามัย สอดคล้องกับงานของ โสพิน หนูแก้ว (2544) ศึกษา “อยู่ก่อนแต่ง” พบว่า การอยู่ร่วมกันโดย ไม่แต่งงาน เหมือนในสังคมยุโรป คือ ต่างก็ไม่ได้มองว่าอีกฝ่ายเป็น “สามี” เป็น “ภรรยา” แต่เป็นเพียงแคแฟน และไม่ใช้ ลักษณะของการทดลองอยู่ด้วยกันก่อนแต่งงาน ฝ่ายชายมีเหตุผลของการอยู่ร่วมกันว่า เพื่อเซ็กซ์ เพื่อความประหยัด เพราะมีคนแชร์ค่าใช้จ่ายและความสะดวกสบาย ส่วนผู้หญิงอยู่เพราะความรัก แต่ไม่หวังแต่ง หรือเพราะรักเขาข้างเดียว ก็เลยยอมมาอยู่ร่วมด้วยเพราะเป็นความสุขใจของตนเอง

ส่วนการยอมรับจากครอบครัว ครอบครัวที่ยอมรับเนื่องจากเข้าใจเรื่องการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและ ค่านิยม มองว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติ อีกทั้งนักศึกษาเองสามารถพิสูจน์ให้ครอบครัวเห็นว่ามีความรับผิดชอบ ช่วยกันเรียน ช่วยกันทำงานได้ ส่วน ครอบครัวที่ไม่ยอมรับ เพราะยังติดกับค่านิยม ต้องการให้ลูกตั้งใจเรียนให้จบก่อน และไม่ต้องการถูกตีตราจากสังคมหากเกิดการตั้งครรภ์ขึ้นมา ซึ่งสะท้อนจากความคิดที่ว่าเรื่องการมีเพศสัมพันธ์โดย ไม่ผ่านการสมรสเป็นที่รับรู้กันว่าไม่ถูกต้อง สอดคล้องกับงานของรพีพัฒน์ ศรีศิริลักษณ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์ (2560) ศึกษา การตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ร่วมกันของนักศึกษาชายหญิงก่อนแต่งงาน พบว่า ความสัมพันธ์ปัจจุบันทำให้นักศึกษาฝ่าย หญิงอยากอยู่กับฝ่ายชาย ในขณะที่ฝ่ายชายก็คิดถึงเรื่องการแต่งงานตามประเพณี และให้เป็นที่ยอมรับของครอบครัวและ สังคมในอนาคต และงานของสุชานันท์ ตาลเจริญธรรม (2553) ที่พบว่า การดำเนินชีวิตอยู่ด้วยกันของนักศึกษา ฝ่ายหญิงจะดูแลเรื่องการเงิน จะแบ่งค่าใช้จ่ายออกเป็นสองส่วนในคือส่วนที่ต้องใช้ร่วมกัน เช่น ค่าหอพัก ค่าอาหาร และ ส่วนที่ต้องใช้ของแต่ละคนและ มุมมองในอนาคตของนักศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่คิดจะแต่งงานเพื่อให้เป็นไปตามประเพณี และหน้าตาทางสังคม

ข้อเสนอแนะ

1. นำผลการศึกษาไปใช้เพื่อสร้างความเข้าใจเรื่องปรากฏการณ์เพศวิถีที่เปลี่ยนไป ภายใต้กรอบและค่านิยมของสังคมไทย
2. ให้องค์กรงานด้านสาธารณสุข นำผลการศึกษาไปสร้างเสริมนโยบายสุขภาพทางเพศ และการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยในกลุ่มเรียนนักศึกษา
3. ศึกษาเพิ่มเติมสำหรับการศึกษาชีวิตคู่ชายและหญิง ภายใต้กรอบทฤษฎีสตรีนิยมและแนวคิดชายเป็นใหญ่ เพื่อขยายผลการศึกษานำไปสู่การทำความเข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

เอกสารอ้างอิง

- เกศรินทร์ กาญจนภิรมย์. (2547). **ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับการอยู่ร่วมกันก่อนสมรสของนักศึกษาหญิงมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา**. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.
- กฤตยา อาชวนิจกุล . (2554). “เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย”. **วารสารประชากรและสังคม**. นครปฐม : สำนักพิมพ์ประชากรและสังคม, 43-65
- กฤตยา อาชวนิจกุล และคณะ (2549). **รายงานในชุดโครงการวิจัย**. การสร้างและการจัดการความรู้ด้านเพศวิถีเพศภาวะ และสุขภาพทางเพศ. แผนงานสร้างเสริมสุขภาพทางเพศ. สำนักงานการสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)
- ฉลาดชาย รมิตานนท์. (2542). การศึกษาครอบครัวไทย : ข้อคิดและแนวทางการศึกษา. ในชุดกึ่งวิทยภาค (บก.) **วารสารสังคมศาสตร์**. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 1-21
- นภาพร หะวานนท์ และคณะ. (2554). **การสร้างความรู้เรื่องเพศในวัฒนธรรมบริโภค**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยมหิดล. สถาบันวิจัยประชากรและสังคม.
- มฤดี ลาพิมล และคณะ. (2551). **วาทกรรมเรื่องเพศในหลักสูตรเพศศึกษาแนวใหม่ : มุมมอง การต่อรอง และการประยุกต์ใช้**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิสร้างความเข้าใจเรื่องสุขภาพผู้หญิง (สคส.)
- รพีพัฒน์ ศรีศิริรักษ์ และพิทักษ์ ศิริวงศ์. (2560). การตัดสินใจใช้ชีวิตคู่ของนักศึกษาชายหญิงก่อนแต่งงาน. **วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์** (มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์). ปีที่ 7 ฉบับที่ 1, 13-23
- วรพล พรหมกบุตร. (2545). **สาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม แหล่งที่มา :**
<http://sites.google.com/site/behaviorofchildren/home/phvtikrr>. 15 พฤษภาคม 2564
- วิยะดา ตันวัฒนากุล และคณะ (2547). **ทัศนคติการครองคู่โดยไม่มีภาระจดทะเบียนสมรสของนักศึกษาในเขตเมืองเชียงใหม่**. ภาควิชาสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เชียงใหม่.
- สุชาดา ทวีสิทธิ์. (2550). ผู้หญิง ผู้ชาย และเพศวิถี: เพศภาวะศึกษาในงานมานุษยวิทยา. **วารสารสังคมศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่**.
- สุชาติ โสมประยูร และวรรณ โสมประยูร. (2546). **เพศศึกษา**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- สุชานันท์ ตาลเจริญธรรม. (2553). **การใช้ชีวิตคู่ก่อนแต่งงานของนักศึกษาชายหญิงระดับอุดมศึกษา**. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต) สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- โสฬสิน หมูแก้ว. (2544). อยู่ก่อนแต่ง : การอยู่ร่วมกันโดยไม่ได้แต่งงานของนักศึกษามหาวิทยาลัย. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- อุทุมพร อินทจักร์. (2550). พลัด...ปัญหาวัยรุ่นที่ไม่พร้อมในสังคมไทย กรุงเทพฯ : สถาบันรามจิตติ
- Nimanong Ngamprapasom. (2001). **The first sexual intercourse of Thai men** . Mahidol University Bangkok.
- Sabaiying, M. (2009). Social perception and evolving sexual behavior and partner preference of young people. In A. Chamrathirong & D. Phuengsamran (Eds.), : The Era of ARV in the Generalised HIV Epidemic in Thailand: Research Approach (pp. 43-68). **Nakhon Pathom : Institute for Population and Research**, Mahidol University.